

5. Temadrøftelse om kulturhusområdet (2008-98800)

Kultur- og Fritidsudvalget har bedt om en temadrøftelse af kulturhusområdet. Der lægges op til drøftelse af en række aktuelle strategier, udfordringer og tendenser på kulturhusområdet.

INDSTILLING OG Beslutning

Kultur- og Fritidsforvaltningen indstiller,

1. at Kultur- og Fritidsudvalget drøfter temaer for kulturhusområdet.

Problemstilling

På mødet den 19. juni 2008 drøftede Kultur- og Fritidsudvalget en oversigt over udviklingsprojekter på kulturhusområdet. Udvalget besluttede i den forbindelse, at afholde en temadrøftelse om kulturhusene i august/september 2008.

Området har – i kommunalt regi - været under udvikling siden kommunaliseringen (fra KUC) sommeren 2002. Udvalget har drøftet de udviklingsprojekter for nye kulturhuse, der er på tegnebrættet, men de eksisterende kulturhuse står ligeledes over for en række udfordringer.

Løsning

Der er 14 kommunale samt to foreningsdrevne kulturhuse beliggende på i alt 20 adresser. Kommunaliseringen af kulturhusene har omfattet en række tværgående indsatser med fokus på blandt andet at:

- Skærpe det enkelte hus' kulturelle profil
- Optimere drift og administration for at frigive ressourcer til kultur
- Styrke ledelsen og kompetenceudvikle medarbejderne
- Øge kulturhusenes synlighed og skabe et stærkere image hos københavnere

Derudover kan peges på en række strategier, aktuelle udfordringer og spørgsmål om områdets udvikling.

Unikke, lokale kulturcentre

Kulturhusene er, overordnet betragtet, lokale kulturelle centre og bydelsarenaer. De spiller en afgørende rolle for det lokale kulturelle liv og som platform for det ikke-kommercielle kulturliv og foreningslivet. De stiller mødelokaler og faciliteter til musik, teater, dans mv. til rådighed, tilbyder hjælp og rådgivning til realisering af kulturelle projekter og udbyder kulturtilbud, som koncerter, debatter, teaterforestillinger mv. Dette gælder steder som Pilegården, Vanløse Kulturhus, Christianshavns Beboerhus, Valby Kulturhus, Kvarterhuset i Jemtelandsgade m.fl. Selvom der er mange lighedstræk, så er kulturhusene forskellige ved, at de afspejler den bydel og det lokalområde, de er beliggende i. Kulturhusene spiller fortsat en væsentlig rolle som medborgerhuse ved at lokale foreninger har tilhørsforhold, og at lokale fora, fx Lokaludvalg er placeret her.

Flere kulturhuse, fx Kultur Vesterbro og Støberiet, er platforme for vækstlags- og undergrundskultur

og understøtter således i høj grad nye og yngre brugergrupper. Disse huse er typisk ikke forankret i folkeoplysningsområdet.

Spørgsmål: Hvordan kan det enkelte kulturhus' tilpasning til lokale forhold og ønsker understøttes?

Spørgsmål: Hvordan styrkes etniske minoriteters brug af kulturhusene?

Spørgsmål: Hvordan kan vækstlaget bedre imødekommes uden nødvendigvis at knytte an til folkeoplysningsområdet?

Børnekultursteder og kulturhuse

De seneste år er børnekulturstederne lagt ind under kulturhusene i en række bydele med det formål at sikre koordinering og samle de administrative opgaver under ét. Dette medvirker til at sikre et koordineret, og stærkt tilbud til borgerne lokalt. På Østerbro, Indre By og Nørrebro er der endnu ikke etableret børnekultursteder.

Kulturhusenes Børnefestival, der har været afviklet de sidste to år, har skabt et stærkt netværk mellem kulturhuse, børnekultursteder og i nogen grad børneinstitutioner lokalt.

Spørgsmål: Hvor mange børnekultursteder skal der være i København?

Spørgsmål: Hvordan styrkes det børnekulturelle tilbud lokalt?

Nye Kulturarenaer

Perspektiverne for udviklingen i befolkningsgrundlaget lægger op til en kulturpolitisk linje, der tilstræber, at hver bydel har et kulturcenter/en bydelsarena, som samler aktivitetsudbud, der i dag er fordelt på biblioteker, kulturhuse og nogle idrætsfaciliteter. Muligheden for sammenlægning af kulturhuse og biblioteker har været overvejet længe. Forvaltningen har igangsat en proces, hvor de kulturhuse og biblioteker, der fysisk er placeret sammen, skal formulere ideer til tættere samarbejde eller sammenlægning. Det gælder fx Jemtelandsgade, Vanløse, Støberiet/Blågården, Kultur Vesterbro og ved udviklingen af nye projekter, som fx etablering af nyt bibliotek på Dortheavej.

Spørgsmål: Skal alle bydele have lokale kulturarenaer (bibliotek og kulturhus under ét)?

Spørgsmål: Er der bydele eller områder, hvor udviklingen af lokale kulturarenaer skal have særlig høj prioritet?

Spørgsmål: Kan sammenlægning af kulturhuse og biblioteker give et bedre kulturtilbud for borgerne?

Unikke kulturtilbud – i nye former

Det har været et sigte i de seneste år, at kulturhusene skal være unikke fra bydel til bydel, afspejle lokalområdet og dets historik, og samtidig tiltrække nye brugere og kulturelle strømninger. Nogle af kulturhusene adskiller sig dog fra de øvrige ved kun i begrænset omfang eller slet ikke at stille faciliteter til rådighed for medborger-aktiviteter og ved at have et kulturtilbud, der i højere grad er bydækkende end lokalt. Det er steder som Huset i Magstræde og Amager Bio (Amager Kulturpunkt). De fysiske rammer lægger i højere grad op til professionel kunst- og kulturproduktion og deraf følgende behov for markedsføring og branding på nye platforme.

Spørgsmål: Kan udviklingen af de 'bydækkende kulturhuse' understøttes ved fx nye kontraktformer med kommunen, nye styreformater eller lignende?

Spørgsmål: Skal bydækkende tilbud lægge vægt på særlige genrer, målgrupper eller kulturformer?

Moderniseringsbehov

Mange af kulturhusene ligger i bygninger, der ikke er bygget og indrettet til formålet. Det er et mål, at kulturhusene er synlige, tilgængelige og fleksible. Generelt er vedligeholdelsesstanden dårlig, og rammerne lever ikke op til kravene til moderne, fleksible kulturhuse. Forvaltningen igangsætter i efteråret en kortlægning af moderniserings- og renoveringsbehovet på området.

Spørgsmål: Skal modernisering af nogen kulturhuse samtænkes med biblioteksområdet, herunder organisatorisk sammenlægning?

Brugerindflydelse

Brugerindflydelsen er under forandring. Den traditionelle, foreningsbaserede brugerindflydelse er under pres til fordel for mere netværks- og projektorganiserede former, hvor folk engagerer sig mere midlertidigt og i forhold til konkrete projekter el. lignende. Der ligger således et stort potentiale for indflydelse i de frivillige, der driver projekter og kulturelle arrangementer frem i mange af kulturhusene.

I nogle kulturhuse er det en udfordring overhovedet at få repræsentanter til at stille op til brugerbestyrelserne – samtidig med, at der ses et stort engagement i at stå for og udvikle kulturelle aktiviteter og arrangementer. I andre huse fungerer brugerbestyrelserne godt som sparringspartnere i forbindelse med husenes profiler og som kontakt til områdets borgere og politikere.

Brugerbestyrelserne har ikke økonomisk og ansættelsesmæssig kompetence, men fungerer som rådgivende og politisk organ for det enkelte kulturhus.

Med udrulningen af Lokaludvalg i alle bydele opstår der nye snitflader til det politiske niveau ved, at Lokaludvalgene råder over ikke ubetydelige midler til blandt andet lokale, kulturelle aktiviteter.

Spørgsmål: Har de traditionelle brugerbestyrelser udspillet deres rolle?

Spørgsmål: Hvordan kan nye ønsker til indflydelse fra brugerne sikres i fremtiden?

Spørgsmål: Skal brugerindflydelsen tilpasses det enkelte hus og det enkelte lokalområde

Spørgsmål: Hvordan sikres tilstrækkelig armslængde og samtidig koordination af indsatsen i kulturhusene og i Lokaludvalgene?

Økonomi

Indstillingen har ingen aktuelle økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Resultaterne af drøftelserne vil indgå i det videre arbejde med den kommende kulturpolitiske redegørelse.

Carsten Haurum

/Merete Evers Dewilde

bilag

